

Dosarul nr. 2r-137/22
2-17037965-01-2r-01032022

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) A. Roșca
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

6 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de avocatul Lilia Ababei în numele și interesele
Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia
Pilipenco și Olga Pilipenco împotriva lui Oleg Pilipenco cu privire la partajarea
averii succesorală și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 26 septembrie 2017, Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco au depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Oleg Pilipenco cu privire la partajarea averii
succesorale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți sediul central, s-a
admis cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco
împotriva lui Oleg Pilipenco cu privire la partajarea averii succesorală și
compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a atribuit Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenco în proprietate personală
bunurile imobile din masa succesorală, fără a fi divizate, în sumă de 1 538 678 de
lei, și anume:

1. ½ cotă-parte din casa de locuit cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 125.4
m.p. și construcție cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 30.1 m.p., cu valoarea de
768 658 de lei, situată pe terenul aferent casei de locuit cu nr. cadastral xxxxx cu
suprafața de 0.041 ha cu valoarea de 384 340 de lei amplasate în xxxxx;

2. ½ cotă-parte din încăperea înregistrată cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de
31.3 m.p. cu valoarea de 31 598 de lei, amplasată în mun. xxxxx;

3. ½ cotă-parte din încăperea înregistrată cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de
65.3 m.p. cu valoarea de 84 451 de lei, amplasată în xxxxx;

4. ½ cotă-parte din încăperea înregistrată cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de
31.5 m.p. cu valoarea de 31 523,5 lei, amplasată în xxxxx;

5. ½ cotă-parte din terenurile amplasate în extravilanul xxxxx și înregistrate cu
nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx,

conform raportului de constatare a specialistului nr.350/2019 din 4 decembrie 2019 varianta întâi partea a 2-a cu valoarea totală de 40 332 de lei;

6. ½ cotă-parte din bunul imobil înregistrat după Întreprinderea Individuală „Pilipenco” cu nr. cadastral xxxxx, construcție comercială cu suprafața de 155.8 m.p. și teren cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 0.012 ha amplasate în xxxxx, cu valoarea totală de 769 339 lei;

S-a atribuit Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenco 2/6 cotă-parte din capitalul social al xxxxx cu numărul de identificare de stat și codul fiscal (IDNO) xxxxx cu sediul xxxxx cu capitalul social în sumă de 5 400 lei.

S-a atribuit lui Oleg Pilipenco în proprietate personală bunurile imobile din masa succesorală, și anume:

1. 1/3 din apartamentul nr. xxxxx, înregistrat cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața locativă de 69,8 m.p. cu valoarea 188 190,33 lei;

2. Terenul agricol cu nr. cadasfral xxxxx, teren agricol cu nr. cadastral xxxxx și teren agricol cu nr. cadastral xxxxx, toate situate în xxxxx cu valoarea totală de 16 428 lei;

3. Terenurile amplasate în extravilanul xxxxx și înregistrate cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, 4345125.214, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx cu valoarea totală de 67 750 de lei;

4. Teren cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0, 0456 ha și construcția 01 nefinisată cu procent de finisare 17% cu nr. cadastral xxxxx, amplasată pe xxxxx cu valoare totală de 344 521 de lei;

S-a atribuit lui Oleg Pilipenco în proprietate personală bunurile mobile din masa succesorală, și anume:

1. Autoturism de model „Mazda 323” cu nr. de înmatriculare xxxxx cu costul de 30 000 lei;

2. Microbuz de modelul „Wolkswagen Transporter” cu nr. de înmatriculare xxxxx cu costul de 30 000 lei;

3. Microbuz de model „Wolkswagen Transporter” cu nr. de înmatriculare xxxxx cu costul de 150 000 lei;

4. Autoturismul de model „Wolkswagwen Passat” cu nr. de înmatriculare xxxxx cu costul de 30 000 lei;

5. Microbuz de model „Wolkswagen Transporter” nr. de înmatriculare xxxxx cu costul de 30 000 lei;

S-a atribuit lui Oleg Pilipenco 1/6 cotă-parte din capitalul social al xxxxx, cu numărul de identificare de stat și codul fiscal (IDNO) xxxxx cu sediul xxxxx, cu capitalul social în sumă de 5 400 lei;

S-au obligat Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco să-i achite lui Oleg Pilipenco sulta în mărime de 240 127 de lei.

S-a menționat că prezenta hotărâre servește drept temei de introducere a modificărilor necesare de către Serviciul Cadastral în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunurilor atribuite.

S-a dispus încetarea calității de întreprinzător al ÎI „Pilipenco” cu număr de identificare de stat și cod fiscal xxxxx înregistrată la 25 noiembrie 1992 prin radierea din Registrul de Stat.

La 29 octombrie 2021, Oleg Pilipenco, fiind reprezentat de avocatul Gabriela Kornacker, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și remiterea cauzei la rejudecare.

La 22 noiembrie 2021, Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco, fiind reprezentate de avocatul Lilia Ababii, au declarat apel solicitând casarea parțială a hotărârii, și anume, în privința terenurilor cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, care sunt proprietate personală a Silviei Pilipenco.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit, ca fiind tardivă, cererea de apel depusă de apelantele Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco reprezentate de avocatul Lilia Ababei împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central.

La 16 februarie 2022, avocatul Lilia Ababei, acționând în numele și interesele recurentelor Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco, a declarat recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, constat că apelul preliminar depus la 22 noiembrie 2021 împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul central, a fost declarat în termenul legal de atac, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare, la stadia de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentelor a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, avocatul Lilia Ababei a susținut că nu a cunoscut despre soluția adoptată de prima instanță, or, la data adoptării hotărârii nu a fost prezentă.

Totodată, a menționat că hotărârea instanței de fond a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 27 octombrie 2021, dar nu în ziua adoptării ei. Tot la 27 octombrie 2021, hotărârea a fost expediată părților prin poștă.

Reprezentantul recurentelor a indicat că nesolicitarea repunerii în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, s-a baza în exclusivitate pe raționamentul de la art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, adică declararea apelului din data comunicării actului de procedură (a hotărârii primei instanțe), dar nu mai târziu de 30 de zile, calculate din ziua în care partea a cunoscut, de aceia în cadrul apelului preliminar a considerat apelul depus în termenul legal de contestare.

Prin urmare, a susținut că instanța de apel nu a luat în considerare că dreptul la apel trebuie să se exercite din momentul în care părțile interesate pot cunoaște efectiv hotărârile judecătorești.

Astfel, consideră că termenul de declarare a apelului nu a fost omis.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului Colegiul reține că, copia încheierii contestate a fost comunicată avocatului Lilia Ababei, prin intermediul poștei electronice, la 2 februarie 2022 (f.d.114-115). Iar, cererea de recurs a fost depusă la 16 februarie 2022, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă prevede că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din actele dosarului rezultă următoarele.

Dispozitivul hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central a fost pronunțat la 8 octombrie 2021.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 9 octombrie 2021, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe și a expirat la 8 noiembrie 2021.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Bălți sediul central, a fost depusă de avocatul Lilia Ababii în interesele Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenc doar la 22 noiembrie 2021, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare. Or, apelantele prin lege sunt obligate să respecte termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, pentru a declara apel, condiție ce nu se atestă la cazul din speță.

Colegiul remarcă că totuși, în caz de omiterea a termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen, conform art. 116 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La caz însă este de observat că apelantele în cererea de apel din 22 noiembrie 2021 nu au solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, iar instanța de apel a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, Colegiul conchide că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare.

În această privință, Colegiul menționează că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

Deci, în speță este indubitabil că Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco nu au solicitat repunerea în termen a apelului printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și probelor, în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Iar, din aceste motive, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele invocate în recurs, deoarece cererea de apel a fost depusă în afară termenului legal, iar apelantele nu au solicitat repunerea în termen.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de avocatul Lilia Ababei în numele și interesele Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenco și de a menține încheierea din 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Lilia Ababei în numele și interesele Silviei Pilipenco și Olgăi Pilipenco.

Se menține încheierea 31 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Pilipenco și Olga Pilipenco împotriva lui Oleg Pilipenco cu privire la partajarea averii succesoriale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh